

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. P. R.**, zastoupen Mgr. Tomášem Markem, advokátem se sídlem Na Hutích 661/9, 160 00 Praha 6, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna**, se sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1/11/RSŘVPO/Dou, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2016, č. j. 6 A 24/2013 – 51,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2016, č. j. 6 A 24/2013 – 51, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny, Krajské pobočky pro Středočeský kraj, ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1/11/RSŘVPO/Dou, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobci na náhradě nákladů řízení celkem **2.000 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Tomáši Markovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4.114 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Žalobce dopisem ze dne 1. 11. 2010 požádal žalovanou o poskytnutí informace o všech výkonech včetně kódu diagnózy, které byly provedeny jeho zesnulému otci za období listopad 2009 – květen 2010, a následně vykázány a účtovány žalované k proplacení. Dopisem ze dne 13. 11. 2010 oznámila žalovaná Všeobecná zdravotní pojišťovna, Krajská pobočka pro Středočeský kraj, žalobci, že uvedené informace není oprávněna poskytnout, jelikož právo na zaslání přehledu vykázané zdravotní péče dle ustanovení § 43 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“), má pouze pojištěnec osobně, nikoliv již pozůstalí.

[2] Proti uvedenému sdělení se žalobce bránil písemností ze dne 9. 12. 2010, označenou jako odvolání dle § 16 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“). Uvedl, že jako nejbližší příbuzný a osoba blízká má na požadované informace právo a není dán žádný důvod k jejich utajování. Postupem žalované bylo nepřípustně zasaženo do jeho práva na informace, do práva na posmrtnou ochranu zemřelého a do práva na ochranu zdraví. Toto odvolání žalobce vyřídila stejná krajská pobočka žalované přípisem ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1/11/RSŘVPO/Dou. Uvedla, že nepostupovala podle informačního zákona, jelikož z původní žádosti nebylo zřejmé, že se žalobce domáhá informací podle tohoto zákona. Dále zdůraznila, že požadovaná informace představuje citlivé osobní údaje žalobcova otce, které podléhají režimu zákona o ochraně osobních údajů. Žalovaná musí postupovat na základě zákona a v jeho mezích. Smyslem ustanovení § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění je, aby měl pojištěnec možnost zkontrolovat, zda mu vykázaná zdravotní péče byla skutečně poskytnuta. Tuto možnost má tudíž jenom pojištěnec osobně. Je možné se setkat s argumentací, že pokud je pozůstalému zákonem umožněn přístup ke zdravotnické dokumentaci zemřelých, mají právo taktéž na údaje z osobního účtu pojištěnce. Poskytnutí informací ze zdravotnické dokumentace jiným osobám však pacient může dle zákona ještě za svého života zakázat. U informací z osobního účtu však taková možnost dána není a v případě jejich poskytnutí by docházelo k obcházení zákonných omezení ve vztahu ke zdravotnické dokumentaci.

[3] Proti postupu žalované brojil žalobce žalobou u Obvodního soudu pro Prahu 5. Po postoupení věcně příslušnému Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), tento soud žalobu jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 30. 12. 2016, č. j. 6 A 24/2013 – 51 (dále jen „napadený rozsudek“). Úvodem zdůraznil, že sdělení žalované (dopis, přípis), jímž projednala odvolání žalobce proti neposkytnutí informace, považuje za rozhodnutí v materiálním smyslu, naplňující definici rozhodnutí podle ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Tímto přípisem žalovaná reálně odmítla žádost žalobce o poskytnutí informace, což je postup, který zasahuje do právní sféry žalobce.

[4] Nadřízený orgán ve smyslu § 16 odst. 2 informačního zákona není v případě žalované ustaven, neboť jako zdravotní pojišťovna plní své úkoly sama, aniž by takový nadřízený orgán měla [ustanovení § 1 a § 12 a násl. zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně (dále jen „zákon o VZP“)]. Proto o odvolání proti rozhodnutí, jímž požadované informace odmítla poskytnout, musí řešit opětovně žalovaná, a to v souladu se svými vnitřními předpisy (tedy stanovení funkční příslušnosti je ponecháno na žalované,

neboť ona sama je nositelem tohoto oprávnění). Z procesního hlediska byl tudíž postup žalované odpovídající.

[5] Pokud jde o věcné posouzení, ust. § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění městský soud chápe jako speciální normu vůči informačnímu zákonu, přičemž žalovaná je zároveň vázána povinností mlčenlivosti podle ust. § 24 odst. 2 zákona o VZP, což představuje rovněž speciální normu vůči obecnému postupu podle zákona o informacích. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 – 91, je přitom *v zásadě možné, aby zvláštní zákon stanovil speciální důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Výčet důvodů pro odmítnutí žádosti uvedený v zákoně o svobodném přístupu k informacím proto není vyčerpávající, ale je možné, že bude rozšířen jiným zvláštním zákonem*.

[6] V daném případě ustanovení § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění upravuje poskytnutí příslušných informací pouze pojištěnci, nikoliv jiným osobám. Pokud by žalovaná tyto informace jiné osobě (bez ohledu na to, zda se jedná o osobu blízkou) poskytla, porušila by povinnost mlčenlivosti podle zákona o VZP, a postupovala by tak v rozporu s právem. Pokud by požadované informace byly potřebné pro případná jiná právní řízení, musí se postupovat podle příslušných procesních předpisů v těchto konkrétních jiných řízeních. Samotné poskytnutí těchto informací však současný právní řád neumožňuje, a to ani osobě blízké či dědici podle definice práva občanského.

II.
Kasační stížnost a vyjádření žalované

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. V prvé řadě namítl, že o jeho žalobě městský soud rozhodl bez nařízení jednání, kdy navíc stěžovatel nebyl o tomto důsledku v rozporu s § 51 odst. 1 s. ř. s. poučen.

[8] Dále namítl porušení svých základních práv na informace, na rovné zacházení, spravedlivý proces, jinou právní ochranu a legitimní očekávání, že žalovaná bude jednat v souladu se zákonem. Napadená rozhodnutí žalované jsou v rozporu s informačním zákonem, čl. 17 Listiny základních práv a svobod, nemají oporu ve spisech a jsou rovněž nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodu. Městský soud se řádně nezabýval všemi tvrzeními a důkazními návrhy stěžovatele.

[9] Dle judikatury nejvyšších soudů platí, že i přípis povinného subjektu je ve smyslu informačního zákona považován za rozhodnutí bez ohledu na jeho formální označení, jelikož jím povinný subjekt rozhodl a tím žádost o informace vyřídil.

[10] Stěžovatel se domnívá, že žalovaná je povinna požadované informace poskytnout a napadené rozhodnutí je nezákonné a nicotné, jelikož žalovaná o odvolání rozhodla sama a nepředložila jej v rozporu s § 16 odst. 2 informačního zákona svému nadřízenému orgánu.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítá námitky nepřezkoumatelnosti napadených sdělení, jelikož obě sdělení obsahují dostatečné vylíčení skutkových a právních okolností, na jejichž základě byla vydána.

[12] Ohledně věcného posouzení se žalovaná ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku. Nad jeho rámec dodává, že na poskytování informací jako je výpis z osobního účtu pojištěnce se vztahuje i omezení stanovené v § 8a informačního zákona ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Podle těchto ustanovení je možné zpracovávat citlivé osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Účelem vedení osobního účtu pojištěnce dle § 43 zákona o veřejném zdravotním pojištění je kontrola, zda vykázaná zdravotní péče byla pojištěnci skutečně poskytnuta.

III.
Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a důvodů.

[14] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **je** důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku vady řízení spočívající v tom, že městský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, aniž by o tom stěžovatele informoval. Ze soudního spisu městského soudu vyplývá, že městský soud žalobce vyzval přípisem ze dne 22. 4. 2013 k tomu, aby se vyjádřil, zda požaduje ve věci nařídit jednání. Součástí přípisu bylo i poučení, že pokud stěžovatel ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádří nesouhlas s projednáním věci bez jednání, má se za to, že s takovým projednáním souhlasí. Uvedený přípis byl stěžovateli doručován na jeho korespondenční adresu. Jelikož nebyl zastižen, dne 25. 4. 2013 byla zásilka vložena do domovní schránky stěžovatele a stejným dnem se považuje za doručenou (§ 50 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád). Jelikož stěžovatel na tuto výzvu ve stanovené lhůtě ani později nereagoval, rozhodl městský soud v souladu se zákonem ve věci bez jednání.

[16] Pokud jde o věcné posouzení, je v prvé řadě nutné zabývat se otázkou, zda je namístě aplikovat na žádost žalobce informační zákon či nikoliv. Informační zákon lze použít pouze tehdy, pokud je žalovaná povinným subjektem dle tohoto zákona (§ 2 odst. 1 a 2 informačního zákona), požadované informace nejsou vyloučeny z působnosti zákona (§ 2 odst. 3 informačního zákona), a stěžovatel podal žádost o poskytnutí informace dle tohoto zákona (§ 14 odst. 2 informačního zákona).

[17] Ohledně první podmínky je možné konstatovat, že již v rozsudku ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 – 57, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že Všeobecná

zdravotní pojišťovna splňuje definiční znaky § 2 odst. 1 informačního zákona, a je tudíž povinným subjektem s úplnou informační povinností. Je tomu tak proto, že je veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky a při své činnosti přijímá platby pojistného od pojištěnců, zaměstnavatelů a státu na všeobecné (veřejné) zdravotní pojištění a poskytuje platby za úhrady zdravotní péče poskytované na základě veřejného zdravotního pojištění podle smluv uzavřených se zdravotnickými zařízeními.

[18] Požadované informace nenáleží do žádného z taxativně stanovených okruhů informací, na něž se informační zákon nevztahuje. Ani zvláštní zákon v tomto případě neobsahuje komplexní úpravu poskytování požadovaných informací, způsobu vyřízení žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací atd. Podle § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění *zdravotní pojišťovna vede osobní účet pojištěnce jako přehled výdajů na hrazené služby poskytnuté tomuto pojištěnci a zaplacených regulačních poplatků podle § 16a a doplatků za částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, které se započítávají do limitu podle § 16b odst. 1. Na vyžádání pojištěnce je zdravotní pojišťovna povinna písemně bezplatně a bez zbytečného odkladu poskytnout jedenkrát ročně formou výpisu z osobního účtu údaje o hrazených službách uhrazených za tohoto pojištěnce v období posledních 12 měsíců včetně zaplacených regulačních poplatků podle § 16a a doplatků za částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely za toto období, popřípadě tyto údaje za počet měsíců, po které byl pojištěnec v průběhu posledních 12 měsíců u této zdravotní pojišťovny pojištěn. Zdravotní pojišťovna je povinna na vyžádání pojištěnce zajistit dálkový přístup k jeho osobnímu účtu. Dá-li k tomu pojištěnec, jeho zákonný zástupce, opatrovník nebo poručník písemný souhlas, může být tento osobní účet zpřístupněn i ošetřujícímu lékaři pojištěnce*. Uvedeným ustanovením je zvláštní úprava vyčerpána, procesní režim poskytování informací není upraven vůbec.

[19] Pokud jde o kvalifikaci stěžovatelovy žádosti, z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že základním vodítkem pro rozlišení toho, zda má být určitá žádost o poskytnutí informace posuzována formálním postupem dle informačního zákona či jiným, neformálním, postupem, je samotná formulace žádosti. Ze žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Fyzická osoba musí v žádosti uvést jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, příp. adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu; adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa. Bylo by formalistickým a tedy nežádoucím požadavkem, aby žadatel o informaci musel ve své žádosti vždy výslovně zmínit informační zákon či dokonce odkazovat na některé jeho ustanovení. Z podané žádosti však musí být zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona a že toliko nepožaduje prosté neformální sdělení, kterým správní orgán žadateli zodpoví jeho dotaz (rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 29. 8. 2011, č. j. 8 As 57/2011 – 77). Postupem dle informačního zákona je zpravidla bez dalšího nutné vyřídit žádost o informaci dle speciálního zákona, který neobsahuje vlastní ucelenou procesní úpravu poskytování informací (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2010, č. j. 2 Ans 7/2010 – 175, nebo ze dne 19. 2. 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 – 47). Výslovný odkaz na informační zákon je naopak třeba učinit v případě, kdy není na první pohled zřejmé, zda podání žadatele představuje žádost o informaci nebo zda se jedná o jiný procesní úkon dle zvláštního zákona, např. žádost o nahlédnutí do spisu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 15/2009 – 79).

[20] V nyní posuzovaném případě obsahovala žádost stěžovatele dostatečné identifikační údaje žadatele i konkrétní označení žalované. Byla nadepsána jako „Žádost o poskytnutí informací ohledně vykázané zdravotní péče“, je tedy zřejmé, že stěžovatel nežádal o prostou odpověď na neformální dotaz, ale o poskytnutí zcela konkrétně vymezených informací. Již z dopisu ze dne 13. 11. 2010, kterým žalovaná žádost vyřídila, je zřejmé, že si byla vědoma skutečnosti, že je subjektem poskytujícím informace v podobě výpisu z účtu pojištěnce dle § 43 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění. Zároveň však vyjádřila právní názor, že stěžovatel nepatří do okruhu osob, kterým je možné požadované informace poskytnout, a proto jejich poskytnutí odepřela. Odvolání proti tomuto přípisu již stěžovatel výslovně formuloval jako odvolání ve smyslu § 16 odst. 1 informačního zákona, přičemž v odvolání citoval i další ustanovení tohoto zákona. V přípise, kterým bylo toto odvolání vyřízeno, sice žalovaná trvá na tom, že žádost stěžovatele nebyla žádostí o informace dle informačního zákona. Zároveň ovšem správně uvedla, že si je vědoma skutečnosti, že je povinným subjektem dle tohoto zákona. Poskytování informací dle informačního zákona však má určitá omezení, která je nutno respektovat, a požadované informace nelze stěžovateli sdělit. Nejvyšší správní soud má vzhledem ke shrnutým skutečnostem za to, že předmětný úkon stěžovatele je možné dle jeho obsahu kvalifikovat jako žádost, která splňuje požadavky § 14 odst. 2 informačního zákona.

[21] Městský soud s ohledem na výše uvedené správně posuzoval postup žalované při vyřizování stěžovatelovy žádosti optikou informačního zákona. Městský soud taktéž nepochybil, když přípisy žalované vyhodnotil jako rozhodnutí v materiálním smyslu. Ačkoliv žalovaná věc vyřídila pouhým sdělením a nikoliv formálním rozhodnutím, z obou sdělení je patrné, jaký subjekt je vydává, k jaké žádosti se vztahují a co je jejich předmětem. Z napadených sdělení taktéž jednoznačně vyplývá vůle žalované považované informace stěžovateli neposkytnout a jsou v nich taktéž uvedeny věcné důvody neposkytnutí informací, včetně odkazů na jednotlivá ustanovení hmotného práva. Z uvedených důvodů je třeba tato sdělení považovat za rozhodnutí ve smyslu § 15 informačního zákona (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 – 80).

[22] S následnými úvahami městského soudu se však ztotožnit nelze. Stěžovatel ve správní žalobě namítal, že o odvolání proti prvnímu sdělení rozhodla stejná krajská pobočka žalované, aniž by jej předala svému nadřízenému orgánu dle § 16 odst. 2 informačního zákona. Městský soud učinil závěr, že v případě žalované není žádný takový nadřízený orgán ustaven, neboť žalovaná jako zdravotní pojišťovna plní své úkoly sama, aniž by takový nadřízený orgán měla (dle § 1 ve spojení s § 12 a násl. zákona o VZP). Proto o odvolání proti rozhodnutí, jímž požadované informace odmítla poskytnout, musí řešit opětovně žalovaná, a to v souladu se svými vnitřními předpisy právnické osoby. Stanovení funkční příslušnosti je tudíž ponecháno výlučně na samotné žalované.

[23] Podle § 20 odst. 5 informačního zákona se nadřízený orgán povinného subjektu určuje primárně podle § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Teprve pokud nelze tímto způsobem nadřízený orgán určit, rozhoduje o odvolání ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. Postupem podle § 178 správního řádu skutečně nelze určit nadřízený orgán žalované, jelikož zvláštní zákon nestanoví žalované nadřízený

správní orgán, orgán dozoru ani obecný odvolací orgán (rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny rozhoduje jako odvolací orgán pouze ve věcech taxativně stanovených v § 53 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění), ani druhý odstavec tohoto ustanovení nelze v daném případě použít. Je tedy plně na místě aplikovat druhou část ustanovení § 20 odst. 5 informačního zákona, podle níž v odvolacím řízení rozhoduje ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. V čele Všeobecné zdravotní pojišťovny přitom stojí její ředitel (§ 14 odst. 1 zákona o VZP).

[24] Ačkoliv tedy v případě žalované není ze zákona stanoven žádný nadřízený správní orgán, rozhodování o odvolání ve věcech, v nichž žalovaná rozhoduje jako povinný subjekt dle informačního zákona, přísluší jejímu řediteli. Stanovení funkční příslušnosti k rozhodnutí o odvolání tudíž není ponecháno výlučně na tom, jak ji žalovaná upraví svými vnitřními předpisy. Tím spíše nelze akceptovat stav, který nastal v nyní posuzovaném případě, kdy o odvolání proti rozhodnutí, kterým bylo odmítnuto poskytnutí informace, rozhodla prostřednictvím stejného zaměstnance stejná krajská pobočka žalované, která rozhodovala ve věci samotného odmítnutí informace. Takový postup vede k porušení zásady dvojinstančnosti řízení. Informační zákon výslovně připouští odvolání proti rozhodnutí, kterým bylo poskytnutí informace odmítnuto. I Nejvyšší správní soud se v minulosti ve vztahu k informačnímu zákonu vyjádřil v tom smyslu, že není možné, aby tatáž osoba posuzovala žádost o informaci a následně by též rozhodovala o odvolání proti svému odmítavému rozhodnutí. Takovým způsobem by byl výrazně popřen smysl odvolání jako opravného prostředku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 2 As 58/2007 – 52). Zásada dvojinstančnosti řízení totiž vyjadřuje obecné oprávnění účastníků řízení napadnout rozhodnutí správního orgánu řádným opravným prostředkem, k jehož přezkoumání je povolán orgán vyššího stupně. Rozhodnutí prvostupňového orgánu tedy podléhá kontrole odvolacího orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 3 As 81/2014 – 103).

[25] Pochybení žalované v posuzované věci spočívá v tom, že odvolání stěžovatele nevyřídil k tomu příslušný ředitel žalované, ale stejná krajská pobočka žalované, která vyřídila již žádost stěžovatele o informace. Tato vada nezpůsobuje nicotnost rozhodnutí žalované, jak namítá stěžovatel, jelikož nicotné je dle § 77 odst. 1 správního řádu pouze rozhodnutí vydané absolutně věcně nepříslušným správním orgánem. Pokud ve věci rozhodoval funkčně nepříslušný správní orgán, jedná se o vadu, která má zpravidla za následek toliko nezákonnost rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 Ads 153/2011 – 75, nebo ze dne 18. 8. 2017, č. j. 5 As 204/2016 – 27). Není přitom sporu o tom, že k rozhodnutí o odvolání žalobce je věcně příslušná žalovaná, z hlediska funkční příslušnosti však nikoliv její krajská pobočka, která rozhodovala o žádosti v prvním stupni, ale její ředitel. Jelikož tedy krajská pobočka žalované nebyla funkčně příslušná k rozhodování o odvolání stěžovatele, je její rozhodnutí nezákonné.

[26] Nejvyšší správní soud se nyní nemůže vyjádřit k věcné podstatě sporu (tedy k tomu, zda požadované informace spadají do okruhu informací poskytovaných podle zákona č. 106/1999 Sb. a mají být poskytnuty podle tohoto zákona či nikoliv), jelikož tak nejprve musí učinit ředitel žalované, který je příslušný rozhodnout o odvolání stěžovatele.

[27] Toliko *obiter dictum* Nejvyšší správní soud dodává, že informace o lékařských výkonech, které byly provedeny jeho zesnulému otci, může stěžovatel získat též nahlédnutím do zdravotnické dokumentace u příslušného poskytovatele zdravotních služeb. Toto právo stěžovateli jako osobě blízké přísluší na základě § 65 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 33 odst. 4 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ovšem za předpokladu, že jeho otec za svého života nevyslovil zákaz sdělovat informace o svém zdravotním stavu.

IV.
Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadený rozsudek městského soudu zrušil. Vzhledem k tomu, že vytýkané vady nejsou odstranitelné v řízení před městským soudem, zrušil Nejvyšší správní soud současně i rozhodnutí žalovaného, který je vázán v dalším řízení právním názorem vysloveným výše.

[29] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodl o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 – 98).

[30] Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.). Stěžovatel byl ve věci úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení, které spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 2.000 Kč. Tuto částku uhradí žalovaná k rukám ustanoveného zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[31] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2017, č. j. 6 As 32/2017 – 25, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. Tomáš Marek, advokát se sídlem Na Hutích 661/9, 160 00 Praha 6. Zástupci, který byl stěžovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Zástupci náleží odměna za jeden úkon právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je ustanovený zástupce registrovaným plátcem DPH, zvýšil soud přiznanou odměnu o částku 714 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Částka v celkové výši 4 114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 20. září 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu